

ÍNDIX

Introducció	7

	GUIA DIDÀCTICA	ANNEX FOTOCOPIABLE
1. Descripcions		
1.1 El meu germà petit	11	127
1.2 Un dia de platja	12	128
1.3 Qui és qui?	13	129
1.4 Una casa de colònies	14	130
1.5 Activitats a l'aula de natura	15	132
1.6 El dia que va arribar en Timi	16	133
2. Frases fetes i refranys		
2.1 Cada paraula al seu lloc!	17	135
2.2 Fes parelles	18	136
2.3 Saps dibuixar-les?	19	137
2.4 Què vol dir...?	20	138
2.5 Les estacions	21	139
2.6 Coneixes bé les frases fetes?	22	141
3. Còmics i vinyetes		
3.1 A l'estació	23	143
3.2 El somni d'en Ral	24	145
3.3 Excursió a la Fundació a Cavall	25	147
3.4 Un dia al parc	26	149
3.5 De botigues	27	152
3.6 La història d'en Rafel	28	153
4. Cartes		
4.1 Una nota sobre la taula	29	155
4.2 La carta als Reis	30	156
4.3 Postals d'estiu	31	157
4.4 Marxem de colònies	32	158
4.5 La carta desordenada	33	159
4.6 Una carta als avis	34	161
5. Contes		
5.1 Sonjo	35	163
5.2 La dent de l'Elsa	35	165
5.3 L'ou blau	35	168
5.4 La volta al món amb taxi	35	170
5.5 L'endevinalla del rei	35	173
5.6 La granota gegant	35	176
6. Definicions		
6.1 Anem a la platja	37	179
6.2 De què parlem?	38	180
6.3 Mitjans de transport	39	181
6.4 Les fruites	40	182
6.5 Els instruments musicals	41	183
6.6 Esbrina-ho!	42	184
7. Endevinalles		
7.1 Sol, solet	43	185
7.2 Enganyifes	44	186

7.3	Endevinalles meteorològiques	45	187
7.4	Els ous ferrats	46	188
7.5	A pensar... ..	47	189
7.6	Endevinalles poètiques	48	190
8. Cançons			
8.1	La masovera	49	191
8.2	Ploreu, ploreu, ninetes	50	192
8.3	Sant Jordi	51	193
8.4	La cançó desordenada	52	194
8.5	El ball de la civada	53	195
8.6	La mosqueta	54	197
9. Receptes de cuina			
9.1	Torrades amb pernil i foie gras	55	198
9.2	Amanida de pomes	55	200
9.3	Sopa de meló	55	201
9.4	Broquetes de fruita	55	202
9.5	Creps	55	204
9.6	Crema cremada	55	206
10. Poemes			
10.1	Busquem un títol	57	207
10.2	La tardor	58	208
10.3	El submarí	59	209
10.4	Poemes d'animals	60	210
10.5	Les figures del pessebre	61	212
10.6	La truita	62	213
11. Normes			
11.1	Sortir amb bicicleta	63	214
11.2	La dieta dels ciclistes	64	216
11.3	Fòrums i xats	65	218
11.4	Espai públic	66	220
11.5	La biblioteca	67	222
11.6	Els esquiadors	68	223
12. Llistats			
12.1	La meva classe	70	227
12.2	Agrupem per famílies	71	228
12.3	Una lasanya diferent	72	229
12.4	Les comarques catalanes	73	230
12.5	Què necessitem?	74	232
12.6	Els esports olímpics	75	233
13. Notícies			
13.1	Un espai per a Salvador Dalí	76	234
13.2	Exposició a Londres	77	235
13.3	El problema de l'aigua	78	237
13.4	Els catalans i els llibres	79	239
13.5	El Palau de la Música	80	240
13.6	El robatori	81	242
14. Regles de joc			
14.1	El Tetris	82	244

14.2	Juguem a fer punterial!	83	245
14.3	El joc de les famílies	84	246
14.4	La casa encantada	85	250
14.5	El Parxís	86	251
14.6	El joc de dames	87	253
15. Entrades i tiquets			
15.1	Quin és l'espectacle?	88	255
15.2	Festival d'orquestra	89	256
15.3	Anem a la fira	90	257
15.4	Condicions generals	91	258
15.5	Anem al teatre	92	259
15.6	Entrades amb sorpresa	93	260
16. Anuncis			
16.1	Què anuncien?	94	261
16.2	S'han acabat les taques!	95	262
16.3	Arriben les ofertes!	96	263
16.4	Avui, per sopar, pizza!	97	265
16.5	Inventem un anunci	98	267
16.6	Anuncis egipcis	99	268
17. Plànols			
17.1	La casa unifamiliar	100	269
17.2	La línia de metro	101	271
17.3	Granollers	102	272
17.4	Carreteres de Lleida	103	274
17.5	Biblioteca pública	104	276
17.6	Descoberta de la vila medieval	105	278
18. Horaris			
18.1	L'horari d'en Toni	106	280
18.2	El meu horari	107	281
18.3	De qui és l'horari?	108	282
18.4	Quan s'acaba l'escola	109	284
18.5	L'aquari	110	285
18.6	Cinemes "La Gavina"	111	287
19. Gràfics			
19.1	Registre d'alumnes	112	288
19.2	Control de larves	113	289
19.3	Audiències de canals televisius	114	291
19.4	Climograma	115	293
19.5	Assistència de públic al museu	116	294
19.6	Recollida selectiva	117	295
20. Imatges			
20.1	Ens vestim	118	296
20.2	Platja o muntanya	119	297
20.3	De qui parlem?	120	298
20.4	Els bombers	121	299
20.5	Els músics	122	300
20.6	Fixa't-hi bé!	123	301

INTRODUCCIÓ

Presentació

A la carta. Activitats de comprensió lectora posa a l'abast del professorat una sèrie d'activitats per treballar la comprensió lectora. Llegir està directament vinculat a comprendre i a construir aprenentatges; per aquest motiu, són necessàries eines i estratègies per dedicar-hi una atenció qualitativa i quantitativa, el resultat de la qual repercutirà en totes les àrees, així com en el desenvolupament global dels nostres alumnes. La comprensió lectora és una eina bàsica per aconseguir el progrés global de l'alumne durant tota la seva escolaritat.

És ben sabut que el contacte amb el llenguatge escrit s'inicia molt abans que els nostres infants s'escolaritzin. De ben petits, a través dels sentits, comencen a percebre, a conèixer. Encara no dominen el codi, però cal preparar-los pel que vindrà, treballant la comprensió mitjançant eines i estratègies d'anticipació.

Quan s'inicia l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura, un infant ja és capaç de preveure i intuir els passos que ha de dur a terme per a resoldre una determinada situació i comença a interioritzar els símbols i a fer-ne ús. Cal que associï allò que llegeix amb un fet conegut; d'aquesta manera es potencia una actitud emocional positiva davant de la paraula o del text que se li proposa. Més endavant, adquirirà el pensament verbal i lògic i serà capaç d'elaborar conceptes, de preveure solucions, de refer i replantejar, de situar-se en l'espai i el temps...

Entenem la comprensió lectora com la base per anar construint gran part del nostre aprenentatge. No és un fet aïllat, no es poden separar els aspectes de la comprensió, de l'assimilació, de l'expressió i de la comunicació. És un procés que ens acompanyarà al llarg de la nostra vida. El lector es val del seu bagatge, dels coneixements que té del món per comprendre el que llegeix i això li permet ampliar o modificar la seva informació.

La lectura s'ha de treballar a totes les àrees i a tots els nivells, ja que ens demana comprendre els textos, inferir significats desconeguts... A més, conèixer i dominar el codi escrit ens ajudarà a desenvolupar tot un seguit de capacitats cognitives superiors que generaran un major èxit en el futur dels nostres alumnes, que estaran dotats d'esperit crític, de capacitat de raonament i de reflexió.

L'aprenentatge de la lectura és, doncs, una tasca fonamental a les escoles. La concepció del seu ensenyament ha anat canviant al llarg dels anys. En ocasions, s'ha delimitat a diferents espais, usos i metodologies. Actualment, però, ja és ben sabut que no es pot centrar de manera única i exclusiva a l'àrea de llengua o a l'etapa de Primària i que llegir és quelcom molt més complex que declamar en veu alta davant del mestre, entendre o buscar només allò que ens interessa i respondre tot un seguit de preguntes tancades. Comprendre significa posar en marxa diferents habilitats: preveure, relacionar, resumir, treure conclusions, emetre judicis de valor...

Els nostres infants amplien els seus coneixements de manera significativa a través de les seves vivències i de la manipulació de material concret que cal que sigui motivador, de tipologia diversa i adaptat a les seves necessitats i interessos. Relacionen allò que llegeixen amb el que ja saben i, a partir d'aquí, inicien un procés de revisió i reorganització del coneixement que els donarà les habilitats necessàries per desenvolupar-se de manera autònoma en la nostra societat.

Destinataris

La utilització del material es planteja en el moment en el qual l'alumne comença a consolidar la mecànica de la lectura i està pensat per ser treballat en els diferents cicles d'Educació Primària: Cicle Inicial, Cicle Mitjà i Cicle Superior. És un material obert quant a la metodologia d'aplicació i, per tant, adaptable als diferents nivells maduratius, tenint en compte la diversitat a l'aula i les

necessitats dels alumnes. Per aquest motiu, també es pot utilitzar amb alumnes amb Necessitats Educatives Especials, amb alumnes d'incorporació tardana a les aules d'acollida... El mestre, segons el nivell i les necessitats del seus alumnes, decidirà quines activitats li interessa treballar, ja que no és necessari seguir l'ordre establert.

Objectius

Els objectius principals del material són:

- Mantenir una actitud d'observació i reflexió davant d'una imatge o un text.
- Ser capaç de fer una lectura silenciosa i comprensiva.
- Entendre i executar consignes orals i escrites.
- Ser capaç d'exposar oralment idees i pensaments, i argumentar-los.

Estructura

El material *A la carta*. *Activitats de comprensió lectora* consta de 3 títols, un per a cadascun dels tres nivells: Inicial , Mitjà i Superior . Cadascun dels títols està format per una guia didàctica i un bloc de materials.

Les **guies didàctiques** contenen les explicacions de les activitats i els annexos fotocopiabls amb els exercicis per als alumnes.

Cada guia didàctica està organitzada en 20 unitats (equivalents a 20 tipologies de textos diferents). Per a cada unitat s'han elaborat 6 activitats diferents on la dificultat augmenta gradualment.

Els textos a treballar són breus i de tipologia ben diversa, ja que engloben creacions de tipus poètic, narratiu, visual, gràfic... combinant diversos formats que els alumnes poden trobar en el seu entorn proper, a la vida real, procurant fer l'aprenentatge el més significatiu possible i tenint en compte les dimensions de la comprensió.

Es pretén que l'alumne no acabi responent a les qüestions plantejades per record immediat, sinó que elabori i compregui, fent-lo gaudir amb la lectura tenint en compte que el seu domini és fonamental i indispensable.

A l'apartat d'explicació de les activitats hi trobareu:

- el tipus de text, el número i el títol de l'activitat;
- el format de treball del text, mitjançant els següents símbols:
 (annex fotocopiable) (bloc de materials) a sota de cada símbol, trobareu el número de pàgina o pàgines i/o la referència del material;
- el nombre de còpies que es recomanen per a l'activitat proposada;
- si l'activitat es planteja com a una activitat individual, per parelles, en grup...   ;
- les suggerències d'algunes activitats prèvies que poden anar bé per introduir l'activitat i crear un clima de treball adequat;
- i el possible desenvolupament de l'activitat. En alguns casos també es fa incidència en la correcció i l'avaluació del treball.

Els **blocs de materials** contenen els elements a color necessaris per portar a terme algunes de les activitats. Seria recomanable retallar i plastificar prèviament aquest material, per tal que pugui servir en d'altres ocasions. El material emmarcat de color verd correspon a les activitats del nivell inicial, el material emmarcat de color vermell correspon a les activitats del nivell mitjà i l'emmarcat de color blau correspon a les activitats del nivell superior. Dins el marc a color hi ha el nom de l'activitat que es treballa.

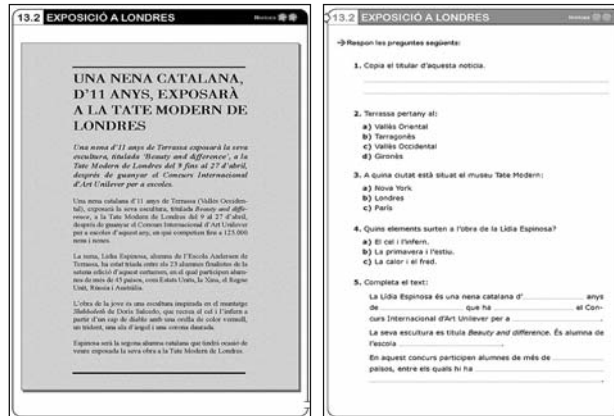

13.2 EXPOSICIÓ A LONDRES

MATERIAL:

- Fotocopiable 13.2 (una fotocòpia de cada full per a cada alumne).

PRÈVIES:

Presentar l'activitat i deixar que els nens l'observin i llegeixin la notícia. Després iniciar un col·loqui sobre quina ha de ser l'estructura d'una notícia.

Es pot fer una ressenya sobre el museu londinenc del Tate Modern. Es pot convidar els nens a parlar dels museus que coneixen i que han visitat, a observar si hi ha diferències entre uns i altres...

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- L'alumne haurà de llegir la notícia i trobar i escriure el titular al lloc corresponent.
- Després haurà de resoldre les preguntes d'elecció múltiple i encerclar la resposta correcta.
- Finalment, haurà de completar un text amb paraules que pot extreure de la notícia.
- Segons el moment i l'actitud dels alumnes es pot fer la correcció a nivell de grup o bé individualment.

UNA NENA CATALANA, D'11 ANYS, EXPOSARÀ A LA TATE MODERN DE LONDRES

Una nena d'11 anys de Terrassa exposarà la seva escultura, titulada 'Beauty and difference', a la Tate Modern de Londres del 9 fins al 27 d'abril, després de guanyar el Concurs Internacional d'Art Unilever per a escoles.

Una nena catalana d'11 anys de Terrassa (Vallès Occidental), exposarà la seva escultura, titulada *Beauty and difference*, a la Tate Modern de Londres del 9 al 27 d'abril, després de guanyar el Concurs Internacional d'Art Unilever per a escoles d'aquest any, en què competien fins a 125.000 nens i nenes.

La nena, Lídia Espinosa, alumna de l'Escola Andersen de Terrassa, ha estat triada entre els 23 alumnes finalistes de la setena edició d'aquest certamen, en el qual participen alumnes de més de 45 països, com Estats Units, la Xina, el Regne Unit, Rússia i Austràlia.

L'obra de la jove és una escultura inspirada en el muntatge *Shibboleth* de Doris Salcedo, que recrea el cel i l'infern a partir d'un cap de diable amb una orella de color vermell, un trident, una ala d'àngel i una corona daurada.

Espinosa serà la segona alumna catalana que tindrà ocasió de veure exposada la seva obra a la Tate Modern de Londres.

→ Respon les preguntes següents:

1. Copia el titular d'aquesta notícia.

.....
.....

2. Terrassa pertany al:

- a) Vallès Oriental
- b) Tarragonès
- c) Vallès Occidental
- d) Gironès

3. A quina ciutat està situat el museu Tate Modern:

- a) Nova York
- b) Londres
- c) París

4. Quins elements surten a l'obra de la Lídia Espinosa?

- a) El cel i l'infern.
- b) La primavera i l'estiu.
- c) La calor i el fred.

5. Completa el text:

La Lídia Espinosa és una nena catalana d'..... anys de que ha el Concurs Internacional d'Art Unilever per a

La seva escultura es titula *Beauty and difference*. És alumna de l'escola

En aquest concurs participen alumnes de més de països, entre els quals hi ha